

Makale Yazarları

ABAY, Muhammet, Dr., Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
ARSLAN, Gıyasettin, Doç. Dr., Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
BAKKAL, Ali, Prof. Dr., Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
BALTACI, Burhan, Dr., Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
BULUT, Ali, Doç. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
BULUT, Ali, Arş. Gör., Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
CEBECİ, Lütfullah, Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
ÇALIŞKAN, İsmail, Doç. Dr., Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
DEMİRCİ, Mehmet, Arş. Gör., Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
DUMAN, M. Zeki, Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
DUMLU, Ömer, Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
GÖKKIR, Bilal, Doç. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
GÖKKIR, Necmettin, Dr., İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
GÖRENER, İbrahim, Doç. Dr. Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
GÜNGÖR, Mevlüt, Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
KARA, Ömer, Doç. Dr., Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
KARACELİL, Süleyman, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
KARAGÖZ, Mustafa, Arş. Gör., Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
KESGİN, Salih, Arş. Gör., Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
KURBAN, Nur Ahmet, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Öğrencisi
ÖĞMÜŞ, Hârun, Yrd. Doç. Dr., Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
ŞİMŞEK, M. Sait, Prof. Dr., Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
YILMAZ, Hasan, Dr., Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dizin

A

- Abbasî 209; ~ler 313
 Abdulazîz el-Heysem 195
 Abdulhalim Muhammed 266
 Abdulhamid Ferahi 391
 Abdulkadir Muhammed 315, 329
 Abdulkahir el-Cürcânî 333
 Abdullâh Ahmed 247
 Abdullah b. Abbas 154, 316, 329, 492, 493, 494, 505
 Abdullah b. Cübeyr 509
 Abdullah b. Ebî İshâk 347
 Abdullah b. Kesir 494, 510
 Abdullah b. Mes'ûd 326
 Abdullah b. Ömer 326
 Abdullah b. Said b. Küllâb 202
 Abdullah b. Vehb 193, 194, 195, 196, 198, 199, 200, 209, 211
 Abdullah İbn Mesud 174
 Abdulmunim el-Yunusi-İbrahim 386
 Abdurrahman b. Avf 326
 Abdül'l-Vehhab Şi'rânî 128
 Abdülbedî' Sakr 391
 Abdülcelil Abduh Şelebî 319
 Abdürrahmân b. İsâ 266
 Abdüsselâm et-Tırnavî 248
 Âdabü'l-Kur'ân 245
 Âdem (Hz.) 37, 93, 224, 231, 301, 480, 481, 482, 486, 487
 Âdemoğlu 85, 498
 Âdemoğulları 33
 Âdil Nüveyhid 279
 Adiy b. Zeyd 351
 Adnan Zarzur 388, 389, 396
 Ahfeş el-Avsat 210, 315, 317, 319, 328, 353, 355, 356, 358
 ahkâm: ~ âyetleri 90, 91, 136, 138, 152, 173, 291, 294, 433; ~la ilgili âyetler 86
 ahlak 11, 91, 137, 151, 169, 173, 202, 204, 207, 208, 415, 433; ~î 98, 99, 109, 138, 204, 429
 Ahmed b. Hanbel 295, 309, 319, 320, 328, 329, 352, 483, 484
 Ahmed b. Muhammed 248, 314, 330, 402, 408, 419
 Ahmed b. Yûsuf el-Halebî 265, 360
 Ahmed üd-Dineverî 128
 Ahrufu's-seba 245
 Âişe (Hz.) 56, 85, 102, 328, 352, 483, 484
 Ali (Hz.) b. Ebi Talha 27, 28, 160, 346, 441, 505
 Ali b. Faddal el-Mucâşîi 320
 Alî el-'Askalânî 302, 310

Allah: ~ Kelamı 203, 204; ~'in Kitabı'na karşı cür'etkârlık 322; ~'in muradı 335
 Alûsî 128
 Alvânî 251
 Âmidî 318
 Amir b. Luhey 194
 Amir İbn Hadramî 88
 âmm 24, 25, 26, 206, 244, 245; ~ı tahsis etmek 26
 Ammâr el-Mehdevî 386
 Amr b. Ma'dî 340
 anlambilim 53, 335, 365, 366, 379, 380; ~sel 376
 arabilik 294, 298, 299, 300, 301, 307, 308, 309
 Arabistan 60, 283, 384
 Arap 54, 283; ~ dilbilimi 273; ~ Dili 132, 247, 253; ~ dili 72, 135, 159, 171, 188, 244, 270, 271, 272, 274, 298, 307, 313, 334, 341, 345, 353, 365, 369, 370, 371, 374, 492; ~ dili ve kültürü 341; ~ dil sistemi 339; ~ dilinde kıyas 347; ~ edipleri 22; ~ kabilesi 372; ~ kelamı 317; ~ kültürü 339; ~ olmayan 346; ~ şiiri 345, 348; ~ Yarınması 63; ~lar 65, 67, 158, 243, 313, 346, 493
 Arapça 12, 22, 23, 45, 59, 67, 68, 69, 70, 72, 76, 88, 89, 90, 91, 119, 136, 155, 160, 195, 196, 197, 227, 232, 250, 254, 255, 256, 263, 270, 274, 285, 296, 298, 301, 303, 313, 315, 322, 339, 346, 351, 358, 369, 371, 372, 391, 401, 406, 410, 413, 415, 425, 487, 493, 505; ~ lafızlar 339
 Aristo 410
 Arthur Jeffery 391
 As b. Vail 506
 Âsım el-Cehderî 509
 Askalânî 302, 310
 Askerî 247, 248, 249, 252, 266, 267, 353, 359
 Asmaî 328, 351
 Asr-ı Saadet 383
 Asvâtü'l-Kur'an 246
 Aşere-i mübeşşere 36
 Ata b. Ebî Rabah 492, 494, 498
 Âyete'l-kürsi 130
 Aynı 247, 250, 252

B

Bâbil 121, 122, 123, 125, 126, 496
 Basra 200, 201, 209, 318, 322, 331, 347, 349, 353, 356, 358, 509; ~lı 347, 354, 355; ~lı nahivciler 347; ~lılar 323, 347
 Bâtunî-İsmâilî 303, 304
 Begavî 320, 417
 belâgat 72, 75, 137, 169, 177, 236, 237, 242, 244, 255, 262, 264, 317, 337, 345, 353, 356, 369, 414, 429
 beyan 16, 27, 41, 66, 67, 70, 75, 98, 99, 103, 134, 136, 138, 139, 140, 142, 177, 178, 179, 229, 255, 303, 333, 335, 401, 402, 404, 407, 432, 481
 Beydâvî 265, 266, 268
 Beyt-i Makdis 496
 Beytül-Makdis 93
 Bikâî 215, 222, 225
 Buhtunnaşr 496
 Bursa 316, 329, 363, 380, 383, 385, 422, 440, 442, 473
 Bursevî 248
 burûc 471

C

Caferiyye 283
 Câhız 247
 câhiliye: ~ Arapları 348; ~ devri Arap şiirleri 374; ~ dönemi 65, 339; ~ dönemi Arap şiirleri 373; ~ şâirleri 349; ~ şiiri 352
 cahîm 451, 468
 Cebbûrî 247
 Cebrail 21, 28, 29, 32, 37, 56, 69, 75, 88, 89, 93, 218, 507
 cedel 213, 214, 216, 217, 218, 219, 225, 255
 cehennem 15, 30, 42, 71, 169, 451, 458, 468
 Cehmiyye 201, 205
 Celaleddin el-Bulkinî 412
 Celâleddin el-Mahallî 265
 Cemâl el-Bekârî 195
 Cevdet Bey 383
 Ceyyânî 266, 267
 Cezâirî 248, 387
 Cezerî 232, 318, 330, 425, 494

Cüneyd Bağdadi 128
Cürcanî 166, 229, 239, 343

Ç

çokanlamlılık 443, 444, 452, 460, 463, 467, 472

D

Dabbetu'l-ard 501
Dâl bi'd-Delâle 25
Dâmegâni 448, 450, 451, 461, 466, 472
Davud (Hz.) 41, 85, 268, 269, 386, 387, 388, 479, 487, 489
delâlet 24, 172, 335, 337; ~ İlmi 335; ~ teorisi 337; ~ler 171; ~te bağmsız 306
Delâletü'l-Mantük 25
Delaletü'l-Mefhûm 25
Dimaşk 391, 392, 442, 448, 453, 466, 474, 475
Dihlevî 79, 80, 82, 87, 94, 101, 103, 382
dil: ~ ve belagat 234; ~bilim 292, 334, 364, 365, 368, 369, 412, 415; ~bilimsel 236, 296, 368, 376; ~ciler 350; ~cilerin Kur'an'la ilgili faaliyetleri 314; ~sel 376
din: ~ ve şeriat 17, 18, 19, 20, 21, 23, 36; ~in temel ilke ve öğretileri 341; ~sel metinler 64
Dinî: ~ düşünce 232; ~ metinlerin anlaşılması ve yorumlanması 375
Diyanet İşleri Başkanlığı 303, 309, 480, 489
Diyanet Vakfı 122, 290, 309, 378, 383, 387, 389

E

Ebû 'Abdillâh Muhammed b. İsmâil el-Cü'fi 295, 309
Ebu Abdullah Muhyiddin 195
Ebû Ali el-Fârisî 318
Ebu Ali Tabresî 386
Ebû Amr b. el-Alâ 321, 322, 328, 347, 351
Ebu Bekir (Hz.) 233
Ebû Ca'fer er-Ruâsî 347, 356
Ebu Derda 446
Ebû Düâd el-İyâdî 351
Ebu Hanife 166, 178, 182
Ebû Hayyân el-Endelusî 266, 324, 329, 330,

334, 412, 415, 418, 419,
Ebû Hilâl Hasan b. Abdullâh 247, 248, 249, 252
Ebu Hureyre 483, 484
Ebu İshak eş-Şatubi 146, 147
Ebû Leheb 119
Ebû Mansûr Abdülmelik b. Muhammed 248
Ebu Mansur Muhammed el-Maturîdi 214
Ebû Meysere 497
Ebû Muhammed Abdullâh b. Müslim 247
Ebu Müslim 79, 178, 181
Ebû Müslim Muhammed b. Bahr el-İsfehânî 82, 83
Ebû Osmân Amr b. Bahr 247
Ebu Said el-Harrâz 128
Ebû Temmâm 351
Ebû Ubeyd el-Kâsım b. Sellâm 315, 316, 497, 507
Ebû Ubeyde 206, 265, 315, 319, 322, 323, 328, 329, 330, 353, 354, 355, 358, 359
Ebû Ubeyde Ma'mer b. el-Musenâ 210, 315
Ebû Zem'a 506
Ebu Zer 483, 484
Ebû Zeyd el-Ensârî 321
Ebu'l Ferec 184
Ebu'l Huseyn en-Nurî 128
Ebu'l-Âliye 509
Ebu'l-Esved ed-Duelî 313, 314
Ebu'l-Hüseyin Ahmed b. Fâris 247, 445
Ebu'l-Kâsım Hüseyin b. Muhammed el-İsfahânî 248, 265
Ebû'l-Esved ed-Düelî 346
Ebû'l-Hasen Saïd b. Mes'ade el-Mücâşî 355
Ehl-i beyt 27, 28
Ehl-i Kitab 17, 19, 20, 21, 47, 89, 92, 116, 117, 341
Ehl-i Sünnet 124, 201, 205, 206
Ehl-i zikir 26, 27
Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır 27, 480, 481
Emâlî sahibi Ebû Ali el-Kâlî 318
Emin el-Hüli 76, 340, 369, 371, 379
Emsalu'l-Kur'an 234, 244, 245, 504
Endülüs 186, 283, 389; ~lü 185, 386
Erzurum 201, 314, 319, 330, 390
esbâb-ı nüzül 245, 289, 340, 495, 496
Esbabu'l-Kur'an 234

Esved b. Abdıyağus 506
 eşanamlılık 444, 445, 454, 455, 460, 461,
 462, 463, 467, 472
 Eşari 156
 etimoloji 253, 254, 271, 364, 369, 370,
 371, 377
 etimolojik 145, 177, 179, 247, 249, 252, 254,
 272, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373,
 374, 375, 376, 377, 378
 Evs ve Hazreç kabileleri 327
 Eyyüb b. Mûsâ el-Kefevî 248, 266
 Ezdâd 247, 255, 256
 Ezdâdü'l-Kur'ân 246
 Ezherî 320, 401

F

fakih 135, 137, 283
 Farabi 410
 Fars 283
 Farsça 285
 Fâtuma binti Ebi Hubeys 327
 Fedâilu'l-Kur'ân 210, 245
 Fehd b. Abdurrahman b. Süleyman er-Rûmî
 236
 Fehd er-Rumî 383
 felsefe 8, 292, 298, 309, 343, 365, 379, 380,
 422, 425, 439
 Felsefi 109, 299, 308, 311
 Ferezdak 183
 Ferrâ 210, 315, 317, 319, 322, 323, 324, 328,
 329, 330, 347, 353, 356, 357, 359
 fesâhat 11; ~ ve belâgatın zirvesi 11; ~in bo-
 zulmuş olması endişesi 350
 Fevâsilu'l-Kur'ân 243, 245
 Fevâtihu's-Süver 234, 243, 245
 fikhî: ~ açıklamalar 327; ~ tefsir 327; ~ ve iti-
 kadî mezhep 432
 Fıkıh: ~ usûlcüler 147; ~ Usûlü 4, 131, 133,
 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141,
 143, 145, 147, 148, 150, 151, 152, 153,
 154, 163, 164, 168, 169, 170, 173, 176,
 177, 179, 181, 183, 188, 189, 291, 292,
 293, 299, 300, 310, 335, 336, 337, 343,
 395, 409, 422, 435, 438, 439; ~ ve Hadis
 usûlü 131; ~ ve Usûl-ü Fıkıhta istinbat ve
 istidlal 132

filolojik 254, 255, 290, 313, 314, 319, 329,
 358, 369, 371, 376, 377
 filozof 283
 Firavun 34, 65
 fonetik 249, 250, 251, 253, 254, 272
 Fuat Sezgin 330, 391
 fukaha 328
 Furûk 273, 274; ~ nazariyesi 248, 249, 252,
 254, 254, 270, 271, 274; ~ nazariyesinin
 Kur'an ilmi olabilirliği 254; ~ tespit metod-
 ları 254

G

Garanik olayı 58
 Garîbü'l-Kur'ân 234, 353
 gayr-ı muayyen 26
 Gazâlî 128, 132, 134, 135, 136, 148, 173,
 179, 180, 232, 239, 337, 343, 411, 419,
 433, 435, 438, 467, 468, 469, 473, 479

Ğ

Ğanim 245
 Ğarîbü'l-Kur'ân 246, 272

H

H. Basri Çantay 90
 Haccac b. Yusuf 509
 hâciyyât 307
 hadd-i kazf 165
 hadis: ~ kaynakları 500; ~ külliyyatı 238; ~
 Usûlü 147
 hafî 24, 132, 148, 149, 154, 222
 hakikat 24, 423, 438; ~ ve mecaz 37
 Hakîm et-Tirmizî 247
 Hakîm Mâlik 247, 249, 251
 Halep 95
 Halid A. Akk 396
 Halid Abdurrahman el-Akk 131, 383
 Halid el-Akk 139, 140, 142, 148, 150, 161,
 163, 164, 165, 167, 168, 172, 175, 176,
 181
 Halîl b. Ahmed 314, 315, 320, 321, 322, 329,
 330, 314, 331, 347, 401, 407, 445, 446,
 447, 473
 Hallaf 139, 141, 145, 149, 150, 151, 152,
 153, 167, 168, 171, 174, 175

- Hanbeliyye 283
 Hanefî 26, 201, 237, 336, 439; ~ ustülcüler 26; ~ler 25
 Hanefiyye 283
 Hanif 19, 341; ~ler 63
 Hariciler 201, 205
 Hariciyye 283
 Haris b. Kays 506
 Hâris el-Muhâsibî 200, 201, 202, 203, 204, 384
 Harrassowitz 195, 196
 Harun 216, 224, 331, 428, 445, 474, 483
 Hârût 121, 122, 123, 125, 126; ~ ve Mârût kıssası 121
 Hasan el-Basrî 166, 219, 326, 497, 509
 Hassan b. Sâbit 351, 359
 Hatîb el-Bağdâdî 315, 352, 354, 359
 Hattab es-Subki 487
 Havva (Hz.) 480, 481, 482, 487
 hayız 327, 328; ~lı 197, 327, 328
 Hazin 417
 Hazreç 327
 Helû' 43
 Hemezânî 266
 hendese 429
 Henricus Lammens 248, 267
 Herevî 409
 hermenötik 54, 77, 109, 236, 292, 308, 364, 369, 376, 377, 378; ~sel 230, 234
 Havâtîmû's-Süver 243, 245
 Hıristiyan 89, 92; ~lık 20, 60
 Hızır 121, 127, 128, 129
 Hibetullah b. Selame 87
 Hicâz 209, 328; ~ Bölgesi 369; ~lılar 327
 Hicâzî 194
 hidayet 16, 18, 40, 66, 103, 112, 224, 377, 409
 hikmet 24, 34, 43, 82, 91, 126, 132, 138, 149, 154, 177, 206, 220, 502
 Hindistan 283, 382, 388
 Hint 50
 Horasan 157
 Hulefâyı Râşidin 313
 Hurûf-ı mukattaa 213, 326, 503, 504; ~ harfleri 326
 hüküm(hükm) 15, 23, 25, 43, 46, 47, 80, 82, 83, 84, 87, 88, 90, 91, 92, 94, 96, 97, 98, 99, 101, 108, 136, 137, 138, 143, 146, 149, 152, 153, 160, 166, 167, 169, 171, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 208, 232, 305, 306, 336, 349, 397, 403, 423, 486, 487, 497; ~ü baki 82, 84, 85, 88, 180, 184, 497; ~ü mensûh metni baki 88; ~ler 117
 Hüseyin ez-Zehebî 335, 492
- I**
 Irak 148, 209, 491; ~lı fakihler 166
 Isfahânî 248, 265, 455, 474
 Isparta 225, 385, 390, 395
 Istıshab 409
 Izutsu 267, 343, 365, 366, 373, 379
- İ**
 İ'câzu'l-Kur'ân 234
 İ'râbu'l-Kur'an 316, 317
 ibdâl 251, 253, 254, 255
 İbn Abbâs 125, 129, 158, 160, 243, 316, 325, 326, 352, 481, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 510
 İbn Adil 386
 İbn Akîle 242
 İbn Amr 328
 İbn Arabî 184, 185, 186, 187, 242, 247, 249, 252
 İbn Âşur 470
 İbn Atıyye 356, 357, 358, 359
 İbn Cinnî 333, 343
 İbn Cübeyr 509
 İbn Deresteveyh 247
 İbn Ebî Hâtim 160, 500, 503
 İbn Enbârî 247
 İbn Fâris 247, 445, 446, 447, 474
 İbn Haldun 133, 134, 135, 143, 154, 155, 156, 346, 360, 426, 439
 İbn Ka'b 129
 İbn Kayyim 173
 İbn Kesir 85, 89, 101, 102, 129, 158, 159, 166, 181, 182, 295, 309, 321, 361, 494
 İbn Kuteybe 147, 207, 247, 316, 317, 330, 351, 355, 360
 İbn Mace 486
 İbn Mâlik et-Tâi 266

- İbn Manzûr 48, 81, 82, 133, 156, 179, 228, 231, 232, 239, 265, 266, 267, 320, 401, 407, 408, 445, 446, 447, 474
- İbn Mes'ûd 325, 352, 509
- İbn Sellâm 444, 448, 450, 451, 465, 466, 469, 470, 472
- İbn Side 320
- İbn Teymiyye 173, 186, 201, 382, 396, 492
- İbn Vehb 194, 195, 199, 200, 207, 208, 209, 211, 483
- İbn Vellâd 318
- İbnu's-Serrâc 318
- İbnü'l-Ârâbî 351
- İbnü'l-Cevzî 444, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 459, 460, 461, 463, 464, 466, 467, 470, 474
- İbnü'l-Ezrak 243
- İbnü'n-Nedîm 346, 347, 353, 354, 360
- İbrahim (Hz.) 19, 27, 184, 301, 505; ~'in dini (Hz.) 19
- İbrâhim Bergamâvî 382
- İbrâhim Muhammed Ceremî 391
- Îcâzü'l-Kur'an 242
- ictimai: ~ hayat 348; ~ sebepler 345
- içtihadî ihtilaflar 147
- iftira cezası 165
- ihdâhüme'l-uhrâ 35, 45
- ihdas 168, 173, 174, 176, 182, 243, 244, 252, 256, 396
- İhticâcû'l-Kirâat 245
- ihtilaf 60, 132, 146, 147, 148, 173, 197, 321, 384, 487, 499, 500, 508, 509; ~u'l-lafzeyn 252
- ihtisar 285
- İkrime 87, 154, 441, 492, 493, 494, 495, 499, 501, 502, 503, 505, 506, 508; ~ b. Amir 87
- iktiza 24, 166, 168, 172; ~nın Delâleti 337
- ilahî koruma 163
- İlim Yayma Vakfı 2, 8, 9, 113, 363
- ilim(ilm) 54, 73, 75, 79, 80, 81, 82, 87, 92, 98, 112, 113, 128, 133, 134, 135, 136, 137, 140, 157, 183, 194, 195, 199, 200, 201, 203, 204, 210, 211, 223, 231, 241, 242, 245, 246, 256, 265, 271, 272, 273, 278, 280, 281, 285, 288, 293, 294, 299, 315, 319, 329, 335, 339, 353, 405, 406, 410, 413, 414, 415, 422, 423, 424, 425, 427, 428, 429, 433, 435, 436, 437, 441, 442, 451, 464, 467, 471, 482, 487, 491, 502, 506; ~ adamları 79, 112, 211, 425, 427, 428, 487; ~ kelimesi 231; ~-i mevhibe 75; ~-i müzakere 8
- imâle 405
- İmam Ebu Yusuf 149
- İmam Malik 182, 194, 195, 209, 328
- İmam Şafî 26, 149, 180, 182, 328, 428, 486, 487
- İmam-ı Âzam Ebü Hanife 328
- İmamü'l Haremeyn 154
- İncil 26, 27, 57, 89, 93, 183, 244
- insâ 18, 19, 92
- insü cin 15, 16
- interdisipliner 8
- inzâr 263
- İran 63, 157, 283
- İsa (Hz.) 37, 41, 82, 91, 213, 214, 215, 216, 218, 221, 223, 224, 225, 326, 490, 496
- İsâ b. Ömer es-Sekafî 347
- İsfehâni 134, 159, 178, 179, 180, 181
- İshak (Hz.) 146, 147, 216, 224, 317, 318, 331, 344, 385, 394, 395, 402, 419, 429, 483, 484, 489
- İslâm 11, 17, 18, 19, 48, 54, 59, 60, 61, 63, 64, 66, 76, 82, 83, 91, 93, 103, 108, 126, 136, 146, 147, 157, 158, 174, 187, 193, 198, 199, 201, 207, 209, 210, 211, 237, 239, 292, 297, 299, 310, 311, 313, 320, 327, 329, 334, 335, 336, 338, 343, 344, 345, 346, 348, 349, 350, 351, 354, 358, 364, 373, 378, 379, 382, 383, 384, 387, 388, 392, 395, 410, 419, 421, 422, 428, 430, 437, 440, 477, 488, 491, 495, 496, 497, 500, 505, 507; ~ alimleri 59, 495, 496; ~ dini 17, 19, 60, 477; ~ hukuk usulü 8; ~ ilim adamları 82; ~ medeniyeti 345
- İslâmî: ~ eserler 232; ~ ilimler 308, 428
- İslâmiyyûn 350
- İsmail (Hz.) 4, 84, 133, 158, 166, 193, 195, 201, 210, 218, 224, 239, 290, 303, 309, 310, 314, 330, 331, 341, 343, 371, 380, 383, 385, 388, 401, 407, 408, 419, 422, 429, 431, 438, 439, 440, 444, 445, 448,

466, 473, 474, 483, 488, 491, 493, 494, 507
 israf 32, 33, 34, 35
 İsrail 93, 224; ~oğulları 41
 istiare 159, 255
 istidlal 132, 141, 142, 143, 152, 154, 166, 177, 178, 180, 425
 istinbat 132, 133, 136, 137, 138, 141, 182, 397
 istişhâd 348, 350, 351, 352, 353, 354, 357; ~ yöntemi 347
 işâret 24, 347; ~in delâleti 336; ~in delâleti 336
 iştikak 177, 317
 itâle 405
 itikad 234; ~î 36, 200, 204, 431, 432
 ittisal 46
 İzzeddin Keykavus 186

J

J. Herman Randall Jr 228
 Justus Buchler 228, 239

K

Ka'b Huza 507
 kabîle: ~cilik 348; ~ler 348
 Kaddurî 245
 kader 90, 109, 195, 209
 Kadî Ebubekir 154, 180, 185
 kâfir 122; ~ler 22, 38, 40, 130
 Kâfiyeci 334, 335404, 407, 413, 431
 kâinat 173
 kalp 202, 216, 247, 251, 253, 254, 255, 259, 266
 kanaat 140, 144, 152, 166, 228, 236, 409, 427, 480, 481
 Kâri'a 36, 42
 Kasas 27, 41, 266, 503
 Kasasul-Kur'an 234, 244, 245
 kasr 405
 Katâde 326, 352
 Kâtip Çelebi 441, 442, 444, 449, 450, 451, 452, 454, 459, 460, 461, 463, 464, 474
 kavram 112; ~ların delâlet ettiği anlamlar 367
 kazf: ~ haddi 165; ~in şahitliği 166

kelâm 8, 12, 13, 14, 76, 135, 136, 188, 202, 204, 341, 422, 424, 428, 429, 430, 436
 Kelamî 237
 Kelamullah 103, 206, 341, 407; ~ın muradı 416
 Kelbi 87, 386, 507
 keşf 229, 403, 425
 Kible 54, 83
 kıraat 75, 194, 197, 198, 242, 243, 244, 245, 315, 317, 322, 334, 405, 406, 493, 494, 510; ~ farklılıkları 197; ~ ve lehçe farklılıkları 317
 kısas 54, 169, 170, 255, 256
 kıssa 46, 76, 122, 125, 126, 128, 173, 213, 214, 217, 218, 219, 220, 223, 285, 417, 433
 kıst 139
 kıyas 182, 337, 410; ~ı meydana getiren asıl unsur 410
 kinâi 353
 kinaye 24, 37, 159, 255, 432
 Kisâi 315, 322, 328, 329, 347, 356
 kitâbeti 241, 245
 Kitâbü'l-Furûk 247
 Kitap(b) 60, 91, 137, 325; ~'in i'cazı veya mükemmelliği 184
 klasik: ~ kitaplar 75; ~ tefsir metodu 68; ~ tefsir usûlü 342; ~ tefsirler 31
 konteks 253, 254, 262, 263, 267
 konulu tefsir 4, 107, 108, 112, 378, 393
 Kudâme b. Ca'fer 266, 267
 Kudûs 54, 75, 93, 496
 Küfe 209, 322, 347, 349, 353, 358, 494
 Kûfeli 315, 327, 347, 356; ~ dilciler 356; ~ler 347, 509
 Kunbus 266
 kur' 328
 Kur'an: ~ araştırmacısı 372; ~ âyeti 17, 18, 19, 21, 22, 31, 36, 83, 85, 118; ~ âyetleri 24, 31, 55, 103, 131, 138, 146, 147, 164, 183, 320, 504, 509, 510; ~ âyetlerinin delâleti 167; ~ bütünlüğü 80, 81, 139, 365; ~ çalışmaları 234; ~ dışındaki kıssa veya çeşitli bilimsel ayrıntılar 76; ~ ilimleri 2, 53, 61, 131, 133, 174, 229, 231, 233, 234, 238, 245, 285, 292, 330, 378, 387, 388, 389,

390, 391, 393, 394, 395, 397, 442, 473, 495; ~ ilimleri 8, 81, 133, 180, 188, 202, 207, 230, 233, 234, 235, 236, 238, 242, 243, 244, 245, 246, 256, 273, 334, 339, 393, 394, 428, 431, 433, 434, 437, 442, 443, 446, 470, 495, 504, 508, 510; ~ ilmi 242, 243, 246, 247, 254, 255, 256, 270, 271, 272, 273, 274, 356; ~ kelimeleri 369, 376; ~ kıssaları 60; ~ lafızları 334, 339, 487; ~ metni 62, 233, 234, 244, 263; ~ metnini anlamlandırma etkinliği 365; ~ müfredâtı 246; ~ mütekâribâtı 271; ~ nazil olduğu arabça lafızlar 339; ~ okuma 197; ~ okumayı öğrenme 197; ~ Semantiği 366, 377, 378; ~ Tarihi 234, 238, 290, 383, 384, 390, 391, 393, 394, 397; ~ tarihi 62, 197, 198, 199, 233, 234, 235, 236, 243, 421, 507; ~ tefsiri 319, 375, 376, 436, 443, 506; ~ vahyinin nüzul süreci 341; ~ ve İslâm dini 17; ~ ve Sünnet 35; ~ ve tefsir 8, 205, 207, 442, 492; ~ ve Tefsir Akademisi 1, 2, 3, 7, 8; ~ ve Tefsir çalışmaları 8; ~ ve Tefsir kültürü 184; ~ yorumcusu 372; ~, tefsir ve kırâat alanlarının tarihsel süreci 243; ~'a arz 197; ~'da çeşitli vesilelerle övülmüş ilk müslümanlar 74; ~'da kullanılan kelime ve kavram hazinesi 365; ~'da tekerrür 444, 448; ~'daki lafızlar 334, 341; ~'daki lafızların mâna delaleti 335; ~'daki mânası anlaşılamayan kelime ve ifadeler 315; ~'i anlama 229; ~'i anlama usûlü 293; ~'i anlama ve tefsir etme 207; ~'i anlama ve yorumlama 291; ~'i anlamada lafızcı yaklaşım 342; ~'i anlamak 67, 204, 342; ~'i anlamayı hedef alan 108; ~'i i'rap açısından tahlil eden bir eser 355; ~'i ilahi maksada uygun anlama 205; ~'in anlaşılması 134, 203, 234, 254, 289, 290, 291, 292, 300, 303, 307, 308, 340, 442, 443, 471, 472; ~'in anlaşılması ve yorumlanması 134, 289, 292, 308; ~'in anlaşılmasını insanlara kolaylaştırmak 112; ~'in bütünlüğü 11, 108, 145, 372; ~'in dil ve üslub özellikleri 342; ~'in faziletleri 203, 208; ~'in gerçek vahiy olup olmaması 22; ~'in harf düzeyi 244; ~'in ilk muhatapları 297, 371; ~'in kâinat tasavvuru 364; ~'in kavramları 80, 81; ~'in kazandır-

dığı yan anlam örgüsü 374; ~'in kendinden evvelki kitapları neshi 83; ~'in kullandığı dil 299; ~'in Kur'an'la neshi 83; ~'in lafız türleri 342; ~'in mantukî çelişkisizliği 172; ~'in nüzülü 373; ~'in okunmasını kolaylaştırmak 313; ~'in ontolojik dünya görüşü 377; ~'in ruhundan uzak 169; ~'in saf Arapça üzere yazıldığı 59; ~'in tarihselliği 300; ~'in yorumlanması 358; ~'la ilgili bu filolojik çalışmalar 314; ~-1 Kerim'deki garib lafızları 329; ~-1 Kerim'in anlaşılması 491; ~-1 Kerim'in bütünlüğü 72; ~-1 Kerim'in doğru okunması 313; ~-1 Kerim'in kelimelerinin mânası 345 Kur'âni konu tefsiri 378; ~ siyak 365

Kureyş 89, 93, 507

Kurtubî 321, 323, 329, 331, 345, 352, 357, 358, 417, 424, 481, 489, 505

kurû 327, 328

Kuteybe 147, 207, 247, 316, 317, 330, 351, 355, 360

Kutrub b. el-Musteni'r 315, 316

kutsal kitaplar 109

Kuzey Afrika 283

küfür 34, 40, 116, 117, 122, 123, 126, 206

küllî: ~ mâna 25; ~ cüzî dengesi 304; ~-cüzî dengesi 309

L

lafız(lafz) 5, 13, 24, 25, 26, 31, 43, 109, 134, 139, 141, 145, 148, 151, 157, 158, 247, 250, 251, 255, 256, 262, 268, 300, 301, 309, 328, 333, 334, 335, 337, 338, 340, 341, 342, 372, 396, 443, 444, 447, 449, 450, 452, 453, 454, 456, 459, 460, 461, 462, 463, 466, 467, 468, 469; ~lar 26, 131, 143, 151, 153, 155, 188, 250, 301, 333, 337, 339, 341, 343, 432, 453, 454, 459, 460, 461, 462, 463, 468, 469, 487, 499; ~ların ait oldukları toplumların kültürel bağlamları 340; ~ların delaletleri 342; ~ların mânaları 343; ~ların sözlük mânaları 156; ~'in anlama delâleti 337; ~'in anlamını tespit 339; ~'in anlaşılması 339; ~'in anlaşılmasında metin içi bütünlük 339; ~'in delaletinin tespiti 342; ~'in zâhiri 336; ~'in zâhirinde belirtilen aynı mâna 336; ~'in zâhirinden an-

laşılan mâna 335
lafzî yorumlama 342
lahn 243, 313, 346
Lat ve Uzza 57
Lebâbîdî 248
Levh-i Mahfuz 62, 68, 103, 177, 183
Leys b. Sa'd 194
linguistik 236, 237, 247, 249, 252, 254, 255,
271, 364, 367, 369, 371, 376, 378, 380
literatür 242, 250, 256, 382, 424, 427, 437
lügat 13, 14, 31, 32, 43, 72, 75, 76, 79, 82,
285, 334, 345, 350, 353, 354, 358, 371,
403, 410, 412, 415, 418, 429, 445, 499,
507; ~çi 283, 315, 317, 318, 319, 320, 321,
324, 327, 328, 329; ~ âlimleri 328; ~ ehli
328; ~ ve nahivle ilgili bilgiler 329
Lügâtu'l-Kur'an 353
lügavî 150, 169, 171, 354, 369, 372, 373,
433; ~ mânâ 354
Lütfi Sabbağ 388, 437

M

M. Ebu Zehra 152
Mahallî 265, 268
makâsîd 308, 309
makâsîdu's-şerî'a 299
maksûr 256
Mâlik 247, 327, 328, 489
Mâlik b. Dinar 509
Malikiyye 283
Mansûr Ali Nâsîf 232, 425
mantuk 135, 143, 145, 169, 170, 173, 177,
180, 334, 405, 410, 411, 412, 425, 429,
469; ~ eserleri 410; ~ ilmi 405, 410; ~çılar
467
mantuk 171, 177; ~un maksudu 172
Margoliouth 349
Mârût 121, 122, 123, 125, 126
Maturîdî 214, 219, 225
Maveraunnehir 283
Maverdi 129, 183
Me'ânî müellifleri 329
me'sûr/nakli tefsir 316
Meânî'l-Kur'an 315, 316, 353
Mebahis 157, 171, 188, 495
mecaz 24, 37, 66, 159, 285, 342, 354, 355,

402
Mecazî mâna 76
Mecâzu'l-Kur'an 353
medd 405
Medine 30, 31, 47, 60, 61, 90, 123, 126, 127,
183, 201, 328, 340, 341, 374, 439, 491; ~
Yahudileri 126; ~liler 30, 31
mefhum 166, 172, 173, 177, 393, 412
Mefhûmü'l-Muhâlefe 25
Mefhûmü'l-Muvâfaka 25
Mekke 5, 54, 60, 61, 89, 90, 91, 93, 97, 146,
157, 158, 242, 248, 265, 340, 341, 374, 491,
492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500,
501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509,
510; ~ ekolü 491, 492, 493, 494, 495, 497,
498, 499, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 508,
509, 510; ~li müşrikler 88; ~liler 61, 510
Mekki 60, 90, 91, 203, 206, 213, 217, 234,
242, 340, 385, 399, 405, 434; ~ ve Medenî
340, 434
Mennâu'l-Kattân 383
mensuh 4, 23, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86,
87, 88, 92, 94, 95, 98, 99, 101, 102, 103,
104, 132, 133, 152, 160, 161, 174, 176, 177,
178, 180, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 197,
198, 199, 234, 242, 315, 324, 340, 398, 399,
405, 428, 491, 497, 499, 500
Meryem (Hz.) 4, 37, 41, 129, 213, 214, 216,
217, 218, 219, 221, 222, 223, 224, 225,
262, 264, 465; ~ kıssası 219; ~ süresinin
kıssalar bölümü 219; ~İsa kıssası 223
Mescid-i Aksa 47, 83, 497
Mescid-i Haram 47, 83, 497
metodoloji 7, 187, 188, 207, 232, 236, 242,
291, 292, 364, 394, 396, 423, 425, 430,
436, 437; ~k 364, 374, 398, 399, 424, 425,
426, 429, 436; ~k yapı 429
Mevdûdî 127, 132
mezhep 132, 133, 280, 283, 328, 491
Mohammad Akram 248, 251
Molla Fenârî 334, 343, 404, 405, 406, 419
Montgomery Watt 54, 55, 56, 57, 58, 60, 61,
63, 65
morfoloji 253, 254; ~k 244, 249, 251, 253,
254, 272
Muberrid 318, 323, 324, 329, 331

- mucize 23, 31, 36, 47, 90, 91, 224, 295, 364
mufassal sureler 500
muhaddis 58, 187, 283, 428
Muhammed (Hz.) 20, 37, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 61, 62, 63, 65, 67, 68, 69, 88, 91, 93, 123, 127, 197, 230, 355, 404, 506
Muhammed Abduh 76, 77, 319, 369, 378
Muhammed Ahmed Halefullah 64, 65
Muhammed Ali Hasan 392
Muhammed b. Abdirrahmân 251
Muhammed b. Akile 387
Muhammed b. Bahr el-İsfehânî 79, 82, 83
Muhammed b. Ebî Bekr er-Râzî 321
Muhammed b. el-Hâzin 320
Muhammed b. Kâsım 247
Muhammed b. Lütî es-Sabbâğ 383
Muhammed b. Mükrem 265
Muhammed b. Nâsır es-Sellâmî 321
Muhammed b. Saîd el-Avfî 87
Muhammed b. Yûsuf 266
Muhammed Ebu'l-Yusr Abidin 140
Muhammed Gazzali 479
Muhammed Lütî es-Sabbâğ 414, 415
Muhammed Murtazâ 265, 445, 475
Muhammed Süleyman el-Aşkar 173
Muhammed Tayyip Okıç 384
Muhâsibî 193, 194, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 211, 384
muhdesûn 350
Muhiddin ibn Arabî 128
muhkem 24, 73, 132, 138, 139, 140, 143, 145, 146, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 163, 164, 165, 166, 177, 189, 203, 206, 209, 244, 245, 314, 330, 370, 428, 491, 500, 501; ~ ve müteşâbih 500
Muhsan 498
Muhyiddin İbnu'l-Arabî 185
Mukaddes Rûh 21
Mukâtil b. Süleyman 87, 199, 222, 225, 431, 442, 443, 444, 447, 448, 449, 450, 451, 454, 464, 465, 466, 467, 470, 472, 474, 502, 503
mukayyed 25, 137, 244, 254, 272, 433
Musa (Hz.) 17, 19, 20, 27, 65, 82, 91, 111, 124, 129, 146, 170, 216, 218, 224, 266, 321, 344, 422, 440, 484, 505, 506; ~'nın kardeşi 505
Müsâ b. Muhammed el-Melyânî 267
Musevî 19, 391
Mushaf 244, 245, 322, 391, 477, 478, 493; ~larda yazım farklılıkları 197
Mustafa Alvânî 251
Mustafa Ebu'l-Hayr 195
Mustashab 409
Mutezile 124, 153, 179, 200, 201, 202, 205, 206, 207
mutlak 26; ~ lafız 26; ~ lafızlar 26, 337
Mübhemâtu'l-Kur'an terimi 506
Mücâhid 46, 154, 326, 481, 492, 494, 495, 498, 500, 501, 502, 503, 505, 506, 508, 509, 510
Mücâhid b. Hubeyb 87Müceddid Elfi Sanî 128
mücmel 24, 42, 73, 148, 150, 152, 154, 244, 245, 294, 338, 345, 398, 417
müfesser 24, 138, 143, 144, 145, 146, 164, 165, 166, 398
münafıklar 67, 69, 71, 187, 505; ~ın durumu 505
Münasebetü'l-Kur'an 339
Mürcie 201
mürsel 147, 233, 302; ~ât 302
müselles 256
müştârik 54, 61, 64; ~lerin değerlendirmeleri 299
Müşebbihe 201, 205
müşkil 24, 73, 132, 133, 148, 150, 154, 285, 353, 358, 499
müşrikler 17, 18, 20, 22, 70, 89, 92, 96, 97, 116, 117, 123, 124, 129, 496
Müteahhirûn 84; ~un savunduğu mâna 83
mütেকârib 249, 251, 252, 253, 256, 264; ~ât 271
Mütেকâribâtü'l-Kur'an 273, 274
mütешâbih 24, 73, 132, 133, 140, 145, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 164, 189, 203, 206, 209, 244, 245, 285, 294, 428, 434, 435, 491, 500, 501, 504; ~ âyetler 154; ~at 151, 154, 160; ~ler 297, 501

N

- Nâfî' b. el-Ezrak 352, 499
Nahhâs 318

nahiv 72, 75, 76, 135, 137, 169, 244, 246,
255, 264, 271, 285, 313, 315, 316, 317,
nâsih 18, 19, 22, 23, 80, 81, 86, 87, 98, 99,
103, 152, 160, 176, 177, 182, 197, 198,
199, 206, 210, 234, 242, 315, 324, 340,
398, 399, 405, 428, 491
Nâsiruddîn Abdullâh b. Ömer 265
Nasr b. Âsım 314, 347, 509
Nasr Hamid Ebu Zeyd 61, 62, 63, 64
nass 13, 24, 61, 63, 64, 82, 127, 138, 139,
141, 142, 143, 144, 146, 161, 162, 163,
164, 166, 167, 170, 171, 172, 173, 177,
188, 303, 305, 335, 336, 341; ~ delaleti
171, 172; ~ın delâleti 336, 337; ~ın işâreti
336
nazâir 502
Necmeddin-i Kübrâ 409
Necran Hıristiyanları 47, 326
nehiy 25, 137, 180, 206
nes(i)h 16, 18, 19, 24, 60, 79, 80, 81, 82, 83,
84, 85, 86, 87, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 98,
99, 100, 102, 103, 104, 131, 140, 143, 151,
160, 161, 173, 174, 175, 176, 177, 178,
179, 180, 181, 182, 183, 185, 187, 188,
189, 197, 198, 199, 203, 206, 208, 209,
210, 244, 285, 294, 405, 428, 434, 496; ~i
savunanlar 90; ~in asıl hedefi 83
Nesefî 89, 321, 432, 481, 489
nezâir 199, 234, 244, 245, 246, 255, 256,
370, 431, 441, 442, 443, 444, 445, 446,
447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454,
455, 458, 461, 462, 463, 464, 466, 468,
469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 502
Nidâü'l-Kur'an 244
Nisâbüri 448, 450, 451, 466, 470, 472, 474
Nüreddin Cezâiri 248
Nureddin İtr 388, 396
nübüvvet 223, 224
nüzul 24, 43, 46, 65, 76, 95, 132, 157, 176,
198, 289, 334, 340, 341, 370, 371, 405,
416, 417, 431, 491, 493, 495, 496

O
Osman (Hz.) 233, 493
Osmanlı 382, 422, 425, 428, 429, 430, 436,
438, 439, 440

Ö

Ömer (Hz.) 159, 302, 326, 345, 346, 352,
497, 506
Ömer b. Ali b. Adil 386
Ömer b. Ali el-İspirt 248
Ömer el-Hayfân 195
Ömer Nasuhi Bilmen 135, 153, 279

P

Peygamber 16, 18, 20, 22, 23, 24, 27, 28, 29,
30, 36, 38, 40, 46, 49, 55, 56, 57, 60, 63,
64, 67, 68, 73, 74, 80, 83, 86, 89, 92, 93,
95, 102, 103, 104, 112, 117, 119, 129, 141,
142, 143, 144, 163, 181, 185, 187, 193,
196, 197, 198, 199, 214, 215, 223, 229,
230, 231, 233, 234, 242, 260, 289, 290,
295, 297, 302, 326, 327, 328, 340, 341,
351, 357, 394, 427, 428, 430, 477, 478,
483, 485, 486, 487, 488, 491, 497, 504,
505, 507, 510; ~in secdesi 198; ~e hem
müşrik hem de münafıkların tazyik ve bas-
kılarını 186; ~in ilhamı 55; ~in ve sahabenin
mensuh saymadığı âyetler 187
Pezdevi 138, 148, 166, 168
putperest 56, 60; ~ tanrılar 60; ~lerin sapıklığı
223

R

Radıyyüddin el-Esterâbâdi 351
Rafiziler 201, 202, 205, 206
Râğıb 180, 243, 248, 252, 265, 266, 267,
272, 273, 385, 455, 474
Rahmân 216
Rahmet 216
Razî 17, 28, 38, 47, 221, 222, 223, 481
recm 85, 198, 208, 210, 498, 499; ~ âyeti 86
Resmü'l-Mushaf 244, 245, 322
Reşit Rıza 111
retorik 109, 244, 255, 337
reyb 264
riba 14, 61, 141, 150, 167, 168
Richard Bell 54, 55
rivayet: ~ tefsiri alanı 329; ~ türü tefsirler
108
Riyad 195, 239, 265, 383, 389, 391, 427,
440, 494, 498

rûh 15, 16, 32, 37, 156, 160
Rûhu'l-Emin 22, 37, 88, 89
Rum 22, 160, 496, 504
Rûhu'l-Kudûs 75
rûyetullah 152

S

sadaka 100, 101, 198
sahabe 67, 68, 74, 80, 132, 139, 142, 147, 154, 163, 197, 199, 204, 244, 289, 315, 316, 317, 319, 320, 324, 325, 329, 340, 394, 427, 494, 495, 499, 503
sahih 57, 62, 87, 100, 104, 129, 134, 140, 146, 173, 174, 175, 177, 178, 185, 233, 303, 322, 365, 369, 373, 378, 417, 482, 485, 504, 508
Said b. Cübeyr 492, 493, 494, 495, 496, 498, 499, 500, 503, 504, 505, 506
Said b. el-Müseyyeb 166, 483
Said ibn Cübeyr 129
Salâh Muhammed Haymi 391
salât 32, 507
sarf 72, 75, 137, 246, 255, 315, 347, 353
Seâlibî 248, 441, 442, 448, 450, 462, 466, 467, 475
sebeb-ı nüzul 46, 76, 198
secde-i tilâvet 198
Sehavî 510
Sehl et-Tusterî 409
Selçuklu sultanları 186
selefî anlayış 208
semantik(ğ) 5, 77, 112, 138, 145, 153, 154, 177, 179, 180, 221, 236, 237, 292, 335, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 444, 461, 473, 475; ~in bir dil-bilim dalı olduğu 368; ~ alan 373; ~ analiz 364, 367, 368, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378; ~çi 366
Semîn el-Halebî 265, 267, 357, 360
Sentaks 253, 254
Serahsî 142, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 154, 166, 174, 175, 176, 179, 180, 335, 336, 343
Serrâc 318, 409
Seyyid Ahmed Han 382

Seyyid Hüseyin Arif Nakvî 391
Seyyid Şerîf 248
sıfatların isimleş(tiril)mesi 249, 253, 254
sibâk 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 35, 36, 38, 42, 43, 44, 45, 47, 110, 188, 339, 342, 374, 478
sibâku'l-kelâm 13
Sibeveyh 318, 320, 321, 322, 323, 324, 329, 331, 347, 355, 356, 357, 360
sihir 121, 122, 123, 124, 125; ~ ilmi 122
siyâk 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 23, 24, 28, 29, 30, 33, 36, 43, 44, 46, 47, 168; ~-sibâk 12, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 42, 43, 45, 46, 47, 110, 188, 339, 342, 478; ~-sibâk ilişkisi 18, 478; ~-sibâk kavramları 12; ~-sibak teorisi 12
sosyolojik 45, 46, 160, 181, 237
Subhi es-Salih 157, 188
sûfi 128, 237
suhuf 19
sükûnet 470
sükut 42, 171
Süleyman (Hz.) 122, 123, 125, 126, 127; ~ mülkü 122; ~'in hâkimiyeti 122, 123, 125; ~'in hükûmranlığı 122
Süleyman b. Abdülkavî et-Tüfî 390
Süleyman b. Necâh 386
Süleyman b. Salih Karavî 392
Sünnet 28, 29, 35, 82, 87, 137, 201, 206, 242, 306, 310, 352, 411, 477; ~in Kur'an yorumundaki yeri 294

Ş

Şa'bi 46, 154, 155, 326, 352
Şafi fıkıh usûlü 237
Şah Velîyyullah ed-Dihlevî 87, 417
Şam 185, 186
Şari' 148, 153, 167
Şâtübî 79, 80, 82, 146, 147, 148, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 337, 338, 344, 487, 489; ~'nin anlama yöntemi 309; ~'nin görüşleri 306; ~'nin makâsıd anlayışı 306; ~'nin makâsıd

teorisi 308; ~'nin sistemi 298, 304, 305, 306, 307; ~'nin delalet teorisi 338
sefaat 17, 57, 58, 60, 121, 129, 130, 206; ~çi 56, 130; ~i reddeden 130
şer'î: ~ ahkâm 134, 135, 153; ~ anlam 31; ~ delil 82, 181; ~ deliller 147, 306; ~ hüküm 25, 82; ~ yönü olmayan emirler 128
şeriat 17, 18, 19, 20, 21, 23, 36, 82, 83, 127
Şevkani 152, 154
Şeyh Abdülkadir Geylanî 128
şeytan 14, 15, 56, 75, 89, 124; ~ın çarpmış olduğu kimse 14; ~ın yolunda gidenler 22; ~lar 122
Şia 201, 202, 283, 391
Şirazi 156

T

tabakât 275, 276, 278, 285, 354
Tabakâtü'l-müfessirin 276, 281
Taberî 166, 195, 354, 356, 357, 358, 361, 424, 481, 489, 496, 498
Tâbiün 80, 352, 492, 495; ~ âlimleri 326; ~in hatırlaması 163
Taftazânî 334, 405
Tahbîr 242, 413
Tahir b. Aşur 470, 475
takva 110, 127; ~ sahibi 110, 127
takyîd 26
Ta'lik 285
tarihsel: ~ bağlamın bilinmesi 340; ~ bağlam 339; ~ kesit 341; ~ kültürel/toplumsal bağlam bilgisi 342; ~ süreç 64, 273, 366, 368, 372, 373, 376, 427, 443, 445, 471, 472; ~ ve toplumsal bağlam 338, 342, 343; ~ yön-tem 299, 417; ~ciliğin kaynakları 299
Tarihsellik 53, 298, 299, 300, 310, 311
Tarihu'l-Kur'an 244
Tarihü'l-Kıraat 244
Tarihü't-Tefsîr 244
tasavvuf 8, 110, 137, 176, 186, 188, 190, 200, 201, 202, 204, 207, 292, 303, 409, 428; ~ ve ahlak uleması 202
tasavvufî tefsirler 304
Taşköprüzade 471, 475
Tāvūs b. Keysân 492, 494
Te'vilatu Ehli's-Sünne 214
Tebük seferi 31, 187

Tecvid 285, 391
tefsir 112, 142, 248, 402; ~ çalışması 109; ~ çeşitleri 358; ~ geleneği 385; ~ ilmi 137, 334; ~ ilmi 81, 422; ~ ilmi problematiği 413; ~ ilmi tanımları 335; ~ kitapları 150; ~ literatürü 417, 463; ~ Tarihi 135, 153, 234, 235, 245, 275, 279, 290, 303, 309, 310, 364, 383, 384, 392, 393, 394, 395, 397, 402, 405, 419, 491; ~ usûl ve Tarihi 383; ~ Usûlü eserleri 291, 294; ~ usûlü kitapları 234; ~ usûlüne yöneltilen tenkitler 433; ~ usûlünün başlangıcı 427; ~ ve Usûlü 137; ~ yöntemi 227, 228, 235, 237, 238, 504; ~ci 108, 138, 142, 294; ~ciler 24; ~de usûl meselesi 397; ~in istilah anlamı 404

Tefsir Akademisi 1, 2, 3, 7, 8

Tekraru'l-Kur'an 234

Tevrat 18, 19, 26, 27, 41, 57, 60, 82, 89, 93, 123, 183, 198, 244

Toshihiko Izutsu 267

Tüfî 390, 404, 412, 413, 414, 418, 419, 432, 440

Türkçe 50, 119, 122, 202, 203, 214, 227, 285, 290, 291, 373, 379, 385, 395, 396, 397, 425, 439, 482, 489, 492, 493

Türkiye 5, 8, 50, 237, 290, 309, 381, 382, 383, 384, 387, 389, 394, 395, 398, 399

U

Uhud 61

ulümü âliye 429

ulumu'l-hadis literatürü 233

Ulümü'l-Kur'an ve usûl meselesi 210

Ulümü't-Tefsîr 393, 394

Urve b. ez-Zübeyr 46

usul 407, 408; ~ bilginleri 24; ~ ve Kur'an ilimleri 207; ~cüler 149, 164, 174, 292, 437; ~i fıkıh 25, 43; ~i fıkhîtaki asgarî ayrımlar 25; ~i Hadis 285; ~i Tefsir 285; ~le ilgili problemler 427; ~süzlük 428; ~ü fıkıhçı 136

uzlet 409

Ü

Ümeyye b. Ebi's-Salt 351, 361

ümme 455, 456, 457, 461, 469, 502

ümmî 88, 160, 296, 297, 307, 340; ~ toplum 296
 ümmîlik 294, 295, 296, 297, 298, 307, 308, 309
 Ümmü Seleme 327
 Üslûbu'l-Kur'an 234, 244, 255

V

Vahidi 417
 vahiy(vahy) 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 28, 29,
 31, 32, 37, 54, 55, 56, 57, 58, 64, 67, 69,
 72, 83, 89, 147, 175, 184, 198, 215, 231,
 233, 234, 306, 339, 310, 341, 377; ~ keli-
 mesinin Kur'anî kullanımı 55; ~olunan dini
 tebliğ 23
 Vakf-İbtidâ 245
 Vâsil b. Atâ 316
 Vehbe ez-Zuhayli 152, 164, 482
 Velid b. Muğire 506
 Vezir Ubeydullah b. Süleyman 318
 vücûh 5, 234, 244, 245, 255, 256, 272, 370,
 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448,
 449, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 458,
 461, 462, 463, 464, 466, 468, 469, 470,
 471, 472, 473, 474, 502; ~ ve Nezâir 441,
 442, 443, 444, 445, 448, 451, 452, 453,
 454, 455, 458, 461, 462, 463, 464, 468,
 470, 471, 472, 474; ~u'l-Kur'an 244

Y

Yahudi 46, 54, 55, 117, 118, 354; ~ ve hırs-
 tıyan düşünceleri 55; ~ ve hıristiyan 118; ~
 ve hıristiyanın cennete kolayca girebileceği-
 ni kabul 118; ~ler 20, 21, 40, 54, 61, 123,
 127; ~ler 93; ~lik 19, 20, 60
 Yahya b. Sellâm 87, 210, 441, 448, 449, 452,
 455, 461, 465, 466, 470, 471, 475

Yahyâ b. Ya'mer 314, 347
 yakınanlamlı 247, 251, 271, 272, 273, 274,
 455
 Yakûp (Hz.) 216, 265, 266
 Yedi harf meselesi 507
 Yûnus b. Habîb 321, 328, 347, 356

Z

zâhir 13, 24, 138, 139, 140, 141, 142, 143,
 144, 146, 161, 162, 164, 188, 205, 206,
 244, 294, 302, 303, 309
 Zahirîyye 283, 391
 Zamaşşeri 510
 Zebîdî 265, 266, 267, 320, 401, 407, 408,
 445, 446, 447, 475
 Zeccâc 5, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319,
 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327,
 328, 329, 330, 331
 Zehebi 303, 311, 335, 344, 404, 405, 419,
 492
 zekât 91, 100, 150
 Zekerîya 214, 215, 218, 219, 220, 221, 222,
 223, 224, 315, 330, 356, 359, 386, 484; ~
 kıssası 215, 220, 223; ~-Yahya kıssası 220,
 221, 223; ~ ve Meryem kıssaları 219; ~'nın
 Rabbine nidası 221
 Zekiyuddin Şaban 135, 136, 146, 147, 152,
 174, 175, 177
 Zeyd b. Sâbit 389
 Zeydiyye 283
 zimmî 170, 346
 Ziyad b. En'am 503
 Ziyâdî 247, 249, 251
 Zuhayli 152, 153, 164, 169, 172, 490
 Zübeyr 46, 483